

## **Budapest Hetes Torna: szeptember 9-10. Margitsziget**

### **1. Információk az adott sportról.**

(Extrém és kevésbé ismert sportok esetén kialakulásának rövid története, szabályainak rövid leírása.)

## **RÖGBI**

Ezt a sportot 2 csapat (side) játsza, a focinhoz hasonló pályán (pitch), 2 x 15 fő részvételével 2x40 perc játékidővel. Speciális változata a hetes rögbi (7 a side rugby) ahol 2x7 fő játszik ugyanilyen pályán 2x7 percig.

A játék legutolsó világbajnoksága 1999-ben Wales-ben volt, ezt is négyévenként rendezik.

A sport az olimpián is megjelenik, Athénban bemutatott sportágként, a következőn már teljes jogúként.

A világ menő rögbi csapatai az ausztrálok (wallabies), a franciák, a dél-afrikaiak, az új-zélandiak (kiwis), és az angolok.

A rögbi tartozékai a kapu (goal) ahol a keresztléc fölött kell átrúgni a labdát. A fő pontszerzési (score) mód azonban az ellenfél célterületére (in goal) bevitt és ott letett labda, mely akció öt pontot ér és cél a neve (try). A célt követően a sikeres csapat még jutalomrúgást (conversion kick) is végezhet 2 ponttért.

A szabálytalanságokért (infringements) a játékvezető (referee) tolongást (scrum), szabadrúgást (free kick) vagy büntető rúgást (penalty kick) adhat, illetve kiállíthatja a játékosokat 10 percre (sin bin) vagy véglegesen (sent off).

A játék kezdése (kick-off) a középre letett labda legalább 10 méterre előrerúgásával történik. A mérkőzés során a labdát csak hátrafelé lehet passzolni, előre csak vinni vagy rúgni lehet, de a lesszabály ekkor érvényes (off-side law). A lesszabály szerint a labdás játékos előtt tartozkodó játékosársak is lehetnek. Szerelni (tackling) csak a labdás játékos lehet annak földre vitelével, mely során testi épsége nem veszélyeztethető. A földre vitt játékosnak el kell engednie a labdát (let the ball move or release it).

A csapatok két fő részből állnak. Az erősebb testalkatú tolongásjátékosok (forwards) alkotják a tolongást (scrum). A gyorsabb, mozgékonyabb játékosok (backs) a háromnegyed (three quarter). A két részt összekötő az irányító játékos (fly-half).

A háromnegyed mögött áll a hátvéd (full back).

Ha a labda kimegy az oldalvonalon kívül, bedobásra kerül sor (line-out). A 2 partjelző (touch judge) közül a megfelelő ezt zászlaja felemelésével és a kedvezményezett csapatra mutatással jelzi.

**Posztok a rögbi-ben:** 1, 3 PILLÉREK (prop), 2 SARKAZÓ hooker), 4, 5 MÁSODIK SOROSOK (lock v. second row), 6, 7 LEVÁLÓK (flanker), 8 ÖSSZEFOGÓ (no. 8), 9 TOLONGÁS IRÁNYÍTÓ (scrum half), 10 HÁROMNEGYED IRÁNYÍTÓ (fly half) 11, 14 SZÉLSŐK (wing), 12, 13 CENTEREK (centres), 15 HÁTVÉD (full back)

A játék egyik leszármazottja az amerikai foci (american football), illetve az ausztrál foci és rögbi, valamint a 13-as vagy profi (league) rögbi.

**Szövetséget, általános illetve játékvezetői további terminológiát** illetően állók rendelkezésre:

[vidaszl@mail.datanet.hu](mailto:vidaszl@mail.datanet.hu) Vida-Szücs Lajos

**Játékelméleti, edzői terminológiában kereshető:**

[Vilmos@ajk.jpte.hu](mailto:Vilmos@ajk.jpte.hu) Velkovics Vilmos

**A Magyar Rögbi Szövetség hivatalos honlapja:** <http://www.adatnet.hu/mrgsz>

**Az MRgSz edzői honlapja:**

<http://leila.jpte.hu/~vilmos/hp/eelm.htm>

**A HAKA, az új-zélandi válogatott csatakiáltása:**



Egy olyan szilaj és féktelen nemzet mint a walesi nem hagyhatott ki egyetlen ilyen szórakozást sem. Ünnepek és munkaszüneti napokon egy napon nevű játékokat játszottak amelyet már csak egy lépés választott el a nyílt hadviseléstől. Azokban a napokban amikor George Owen Pembroke-shire-ből az első tudósítását adta e mozgalmas időtöltésről már több száz éves volt. A napon passzolós játék, kerek fagolyóval játszották de a mezítlás résztvevők nem idegenkedtek a rúgástól sem. A footballra jellemző finomságok mégsem alakulhattak ki, mivel a meccsen nem kevesebb mint 1-2 ezer ember is részt vett. Hegyen-völgyön át zajlott és aki csak akart csatlakozhatott, de gyakran eredményezett maradandó súlyos sérülést, nem ritkán halált is. George Owen a játék szellemét jellemzően akaratlanul is előrevetítette a walesi válogatott játékosokkal szemben a meccs előtt megütött hangnemet:

Nem anyagi haszonért vagy valamely értékért, de dicsőségért és emlékezetért versengtek - elsőbbséget laphelyükéért majd saját bátorságuk és ügyességük híréért amely a fiatalok elméjét befolyásolva fellelkesíti őket a dicső és hősi halálra...

A camp ball, hurling és cnapanhoz hasonló játékok lépésről lépésre szorultak vissza, ahogy a társadalom veszített támadó kedvéből és a szabad mezők, ahol a meccsek zajlottak lassan bekerített gazdaságokká alakultak át. A játék még fel-feltűnt a tengerpartokon és a városok utcáin felfűjt gyomorral helyettesítve a fa labdát. Az utcai futball Neathben egészen 1884-ig létezett, a cnapan utolsó meccsét pedig 1922-ben Llandysul és Llanwenog játszotta. A társadalmak, amelyek hasonló passzolós játékokon nőttek fel készek voltak egy kontrolláltabb verzió befogadására - ez a verzió ma rugby union néven ismert. A football különféle szabályai területenként változtak már a középkor óta, de mindben volt közös elem. A játékosok száma és a játéktér nem volt meghatározva, a labdát lehetett vinni, a labda megszerzésére bármilyen erőszakos cselekmény megengedett volt. A célterületek folyók, fák épületek és határmezsgyék jelölték. A sérültek száma annyira nagy volt, hogy utólag már csak csodálkozhatunk hogyan is engedhette az előjáróság a szabadnapok ilyesfajta eltöltését, Húshagyó Kedd pedig különleges jelentőséggel bírt. A Derbyben rendezett rendes évi játék olyan könyörtelen és véres volt hogy szelleme tovább élt az angol köznyelvben a "helyi Derby" kifejezés alakjában. A fővárosban, mint másutt is, egy fékezhetetlen tömeg egy meccset lázadásba is átfordíthatta, ami életet és a magántulajdont is veszélyeztetett. Philip Stubbes a Visszaélések anatómiája (1853) -ban írja:

A labdarúgás (...) inkább nevezhető a harc egy barátságosabb fajtájának mint kikapcsolódásnak, véres és halálos testgyakorlásnak mint baráti időtöltésnek. Ezen okok miatt nem mindenki törekszik arra, hogy a másikat elkapva levegőbe átdobja, orrát elcsavarja, törtéjék bár mindez kemény köveken fekvé.

De ezek a közösségi testgyakorlások a gátlástalan rugbyben nem csak Britanniában finomodtak ki. Mint római elődeik az olaszok egy sokkal szervezettebb és kifinomultabb verzióval álltak elő: A 16.sz-i Firenzében minden tavasszal egy calcio nevű játékot játszottak. Minden csapat 27 játékosból állt, úgymint 3 full back, 4 háromnegyed, 5 halfback és 15 tolongás. Színhelye a piazza volt, kb. megfelel egy mai rugby pálya méretének. A labdát vitték, passzolták és előrebirkózták. A játék 50 percig tartott és rajongó nézők tömege előtt zajlott. Egy korabeli festő meg is örökítette a játékot: a képen a tolongás éppen csomagot formál a backek pedig fegyelmelzeten várnak a labdára. Hagományörző csoportok szülővárosában mind a mai napig életben tartották és üzik ezt az ősi és nemes sportot. William Webb Ellis tehát csak nagyon későn lép színre. Láthattuk, a szabálykönyv csökevényei már mélyen beleivódtak a nemzeti öntudatba mikor bejáró diákként csatlakozott Rugby középiskolájához. Ekkoriban Anglia vezető középiskolái már mind játszották a football valamely formáját, általában olyant amely megfelelt a rendelkezésükre álló létesítményeknek. A szabályok folyton-folyvást változtak és ebben az intézmények csakúgy mint maguk a játékosok ludasak voltak, akik egyéni tehetségük és szájízük szerint alakították azt. Amiben Rugby ettől a gyakorlattól eltért az az volt, hogy ezeket a változtatásokat pontról pontra le is jegyezték. Ez volt az oka annak, hogy Ellis hirtelen jött akciója akkora jelentőséggel bírt, hogy emléktábla is megörökíti volt iskolája falán:

EMLÉKEZTESSEN EZ A KŐ WILLIAM WEBB ELLIS HÓSTETTÉRE, AKI A MAGA IDEJÉBEN JÁTSZOTT FOOTBALL SZABÁLYAINAK TISZTELETBEN -NEM TARTÁSÁVAL A LABDÁT ELŐSZÖR JÁTSZOTTA MEG KÉZZEL, FUTOTT VELE ÉS EZZEL A CSELEKEDETÉVEL EREDEZTETTE A RUGBY JÁTÉKOT 1823-BAN.

A játéknak voltak persze más megkülönböztető jegyei is, ezeket Tomas Hughes jegyezte fel részletesen amikor az 1830-as években Rugby hallgatója volt. A "Tom Brown Iskolásévei" 1857-ben íródott egy másik híres Old Boy által. Megidézi ifjúsága rugbyjét és lerója tiszteletét a reformer főigazgatónak Dr. Thomas Arnoldnak. A részletesebb vizsgálat amit Arnold regényében nyújt megemlíti a pályát, a kapukat, az ovális, bőrcikkéből varrt labdát. A bedobás és a tolongás csakúgy helyet kap mint a touch down és a cél + gól. Ezek a szabályok érvényben voltak akkor is amikor Ellis látogatta az iskolát a '20-as években, tehát az ő változtatásai egyáltalán nem voltak olyan forradalmiak amilyenek a szájhagyomány tudja. Amit biztosan megtett, az egy lépés volt az alakulási folyamatban aminek végeredménye lett egy olyan football, amit ma rugbyként ismer a világ.

A szabályok egészen addig parázs viták tárgyát képezték amíg a XIX. század közepén két teljesen külön kódexben le nem rögzítették őket. A Rugby Gimnázium könyve lett a kézzel, a Cambridge pedig a labball történető labdatovábbítás alapja. A rugby gyorsan terjedt az országban a gimnáziumok és egyetemek körében. Blackheath 1858-ban alapított klubot, Liverpool, Richmond és Sale követte. 1863-ra datáljuk a legrégebbi klubmeccset, Blackheath és Richmond között. Oxford 1869, Cambridge 3 évvel később. A gyorsan terjedő játék szervezett keretek között tartását célozta a Rugby Football Union (RFU) ünnepélyes megnyitó ülése a Pall Mall étteremben, 1871 Január 26-án Londonban. Ezen 20 klub vett részt, két hónappal később pedig az első nemzetközi mérkőzést is lejátszották Skócia és Anglia között. Edingburghben rendezték, a szokásos létszámmal : 20-20 fővel. Mivel bíró nem volt, mindkét oldalon a kijelölt kapitány lett a döntőbíró a vitás kérdésekben. Ezt a rendszert az RFU is megtartotta a még ebben az évben kiadott szabálykönyvében. E helyes utat mutató tervvel a játék még gyorsabban fejlődött. A Skót Football Unió 1873-ban, az Ir 1874-ben, az Ir Rugby Unió pedig 1879-ben alakult, a Walesi Rugby Unió 1880-ban. Rendszeressé váltak a nemzetközi mérkőzések. Az első egyetemi Oxford és Cambridge között 1872-ben, az első Hospitals' Cup pedig 1875-ben jött létre. Napról napra alakultak az új klubok és a játék eljutott az óceánon túra is.

A növekedés ekkoriban leginkább földrajzi adottságok által volt meghatározott. A rugby a munkásosztály körében népszerűség tekintetében Walesben, nyugaton és északon volt versenyben a focival. De Skóciában és Nagy-London környezetében szórakozásból üzték, jobbra a drága magániskolák végzett növendékei és az egyetemisták. Ez az elitista magatartás volt a tömeges elterjedés legfőbb akadálya, mert az átlagos munkás szívesebben nézett meccset mint az átlagos gentleman. A játék legmélyrehatóbb krízise 1890-ben következett be. Kiindulási pontja a rugby union testét-lelkét jelentő kérdés: az amatőrizmus kérdése volt. A játék pusztá szerete a végéhez közeledett, csak tiszta korinthuszi szellemben üzték, mindenfajta finánciális gondolkodásmód nélkül. 1893-ra már minden társadalmi osztálymegkötöttség nélkül az egész brit szigetcsoport "fertőzöttnek" volt tekinthető. Sok időt és nagy energiát fektettek bele, és ez sok esetben nagy áldozatokat követelt. Ez főleg az északi területeken volt igaz, ahol a játékosok java a munkásosztályból került ki, és ők az edzéstől, meccsek és túrák miatt munkahelyükön jelentős összegeket estek el. Ők kompenzációt kértek az elszervezett "veszteségeikért". Lancashire és Yorkshire küldötteket delegált hogy hívjanak össze RFU gyűlést és fogadtassák el elképzelésüket. Az aktivisták plakátokat nyomtattak és aláírásokat gyűjtöttek hogy az általuk javasolt szabályváltoztatást keresztülvigyük - dél és észak végérvényesen kettészakadt. A gyűlés a Westminster Palace Hotelben, Londonban volt, a rekord számú résztvevő magas feszültségű légkörben hallgatta végig a javaslatot: "(...) azok a játékosok pedig a bona fide időveszteségeik kiegyenlítésére kompenzációt kapjanak!".

G.Rowland Hill, az RFU tiszteletbeli főtitkára, a soprt leghatalmasabb figurája elenvetést tett : "Javasolom, a gyűlés az elhangzott javaslatot, mivel az a játék szellemével és alapvető érdekével ellentétben áll, vesse el." Keserű közbevetés, de az ellenetés 146 támogató szavazatot kapott és ebből 120 meghatalmazotté volt, ami tehát már a gyűlés megkezdése előtt eldöntötte a szavazást. Nem csoda, hogy az északi klubok vonakodtak eleget tenni a határozatnak. A két tábor közti szakadék 1895-ben tovább szélesedett amikor a Rugby Union még keményebben állt ki a professzionalizmus ellen. 22 a legjobb angol klubok közül kivált az RFU-ból és új egyesületet alakítottak Északi Liga néven. Megszületett a rugby league nevű játék, 13 játékosal, bedobás, csomag és nyitott tolongás nélkül és a szerelés utáni 'azonnal-játszd-meg-a-labdát' szabállyal, ami szinte folytatólagos passzolgatássá tette. A rugby football Angliában választóvízhez ért: a hagyományost játszó klubok száma a következő 10 évben felére csökkent. A válogatott annyira meggyengült, hogy nem volt képes a Nemzetközi Bajnoki címét megvédeni egészen 1910-ig. A professzionalizmus szelleme a század hátralévő részében végig kísértette a játékot, de az üzleti -főleg reklám bevételekből adódó- robbanás a kérdést rendezését még sürgetőbbé tette. A professzionalizmus azonban továbbra is botránykó maradt. Ahogy Anglia meggyengült úgy tört előre Wales. Legnagyobb fegyvertényük az 1905-ös All Blacks meccs volt. Ez a túrázó csapat sohasem volt szegény a nagy egyéniségekben. Úgy érkeztek meg Britanniába mint a hódító hadsereg és mindenkit eltapostak aki csak útjukba állni merészkedett. Hatása a nézőközönségre megrázó volt, soha egyetlen csapat sem volt képes a brutális erőt ekkora technikai tudással ötvözni. Az ellenfelek nem egyszerűen kikaptak, de megsemmisültek és arra kényszerültek, hogy egész eddigi pályafutásukat és hozzáállásukat vizsgálat alá vegyék. Amikor átlépték Wales határát úgy tűnt semmi nem akadályozhatja meg hogy hasonlóan elbánjanak a nemzeti 15-el is. 1905 december 18-án a Daily Mail így írt a következő szalagcím alatt:

**AZ ALL BLACKS ELÉRKEZETT WATERLOOJÁHOZ !** A mindenkit leigázó All Blacks végül mégiscsak kiitta a vereség keserű poharát. 27 győzelem után - legtöbbjük rendkívül nagy csatában - legyőzve az angol, ír és skót rugby footballt, szombaton kikaptak Walestól Cardiffban 1 vitt céllal a nullához képest, egy rendkívüli kelta teljesítmény nyomán...

Wales 7 ízben nyerte el a Tripla Koronát az első világháború kitörését (1914) megelőzően. Anglia szerencséje egészen addig nem akart megfordulni amíg nemzeti rugby-szentélyüket Twickenhamet 1910-ben fel nem avatták. A rugby union tovább terjeszkedett: Új-Zéland, Ausztrália, Dél-Afrika és Kanada lettek az Európán kívüli vezető nagyhatalmak. A francia szövetség 1910-ben alakult meg angol diákok által és nagy léptekkel terjeszkedett amíg a kitérő háború ebben meg nem akadályozta. A világ olyan mérkőzésbe sodródott ahol nem voltak többé szabályok. A végső,

1918-as béke a rugby meglepő gyorsasággal támadt fel halottaiból. Játékosok ezrei estek el a csatatereken, de helyüket újak foglalták el, a harcokból hazatérő veteránok is megpróbálták folytatni félbeszakadt karrierjüket. Ezt a legegyszerűbben úgy tudjuk illusztrálni, ha rámutatunk, hogy pl. az 1921-ben Waleset megverő Anglia tolongásának átlagéletkora 30 felett volt. Ez már a modern játék kialakításának periódusa. A brit csapatok végre-valahára rögzítették a tolongásban az egyes pozíciókat, speciális edzéseket tartottak számukra, a Dél-afrikaiak meghonosították a 3-4-1 tolongást. Még az All Blacks is megváltoztatni kényszerült hagyományos stílusát a két emberből álló első sort., jelentősen fejlődött a 3/4 játéka csakúgy mint az egységes csapattaktika.

A két háború közötti időszak Franciaország nagyhatalommá emelkedését hozta, a 7-es rugby térhódítását, az egyetemi kihívások mérkőzések meghonosodását, a Hármas Korona és a Grand Slam végleges elnyerését, az All Blacks folyamatos felsőbbsege mellett. Amikor 1924-ben visszatértek Britanniába az erőnléti, technikai és csapatjáték elemek terén egyaránt annyira jelentős volt fölényük, hogy 28 mérkőzésük közül mindegyiket megnyerték és ezeken összesen 650 pontot szereztek. Még ebben az évben a British Lions is túrázott, méghozzá Dél-Afrikában. Bár a brit színvonal folyamatosan emelkedett még mindig kevésnek volt mondható összehasonlítva azzal a szinttel amit az All Blacks illetve a Springboks elért. A második világháború ismét számtalan ígéretes pályafutásnak vetett véget és még ennél is többet szakított félbe. A hat hosszú és nyomasztó év egyszerre behatárolta és növelte is a rugby lehetőségeit. Míg a játék az otthoni fronton szenvedett, a brit katonák a harc minden színterére eljuttatták azt. A hadsereg külön szolgálatot állított fel a lakosság hangulatának javítására, ennek körébe a sport is beletartozott. Mivel a harc átmenetileg szünetelt a két szabálykódex követői között, a nézők egyszerre, egymás ellen láthatták játszani mindkét sport legnagyobbjait. Amikor pedig végre megmenekült a háborúból határozottan jó kondícióban volt.

Új nap kelt fel. A megszorítások éveiben a rugby robbanásszerűen terjedt és sok tekintetben eredményesen versenyzett még a csúcs focicsapatokkal is. A Cardiff Arms Park-ban 1951-ben például klub meccsen világrekord nézőszámot, 48.500 főt regisztráltak a hazai csapat és a Newport mérkőzésén. 1953-Ben még ennél is többen voltak kíváncsiak arra a szenzációra ahogy mind Wales válogatottja mind Cardiff klubcsapata legyőzte az All Blacks együttesét. Az '50-es évek Five Nations Cup-jaiban pedig Anglia dominált, a következő évtized Wales és Franciaország diadalát hozta. A mérkőzéseket a televízió is elkezdte sugározni még több emberhez juttatva el a sportot. A széles alapra építve sok energiát fordítottak fejlesztésre is. Az iskolák kaptak a sporton, válogatott mérkőzéseket rendeztek mind fiatalabb korosztályok számára, Old Boys bajnokságot szerveztek. A felsőoktatás egyre szélesebb körűvé válása is több lehetőséget hozott napvilágra. A háború utáni két évtized a világsportok elterjedését is eredményezte, mind több távoli ország kapcsolódott be élénken a sport vérkeringésébe.

Az edzéselmélet is korábban ismeretlen, tudományos magasságokba emelkedett, teret hódított a csapat két részben (töli-3/4) edzése. A Rugby League azonban továbbra is potenciális fenyegetés maradt, sora csalogatta magához a legjobb játékosokat hogy hagyják ott az amatőr kódexet - a union azonban soha nem volt jobb formában mint ekkoriban. Egyedül a politika vetett sötét árnyékot a zöld füre. Az apartheid kérdése az 1969-70-es Springbok látogatás kapcsán került az érdeklődés homlokterébe. Miután a tiltakozók nem jártak sikerrel a túra megghiúsítását illetően mindent elkövettek hogy megszakítsák és ez a zavarás részben felelőssé tehető a vendég csapat kiábrándító teljesítményéért. A világ közvéleménye általi nyomás lehetetlenné tette a válogatottjuk számára hogy Angliában, Írországbán, Franciaországban és Ausztráliában játsszon 1974 után. A balul sikerült Új-zélandi túra 1981-ben is a tömegdemonstrációk miatt futott zátonyra.

A brit rugby a legjobb előjelekkel indult neki az új évtizednek amikor 1971-ben a Lions elérte azt, ami addig senkinek sem sikerült : összesített túragyőzelmet Új-zélandon. A siker fő eleme Carwyn Jones edzői tevékenysége volt, de nem elhanyagolható az sem, hogy minden posztra a kiváló játékos állt rendelkezésére. Hasonló képességű csapatot küldtek 1974-ben Dél-Afrikába 1974-ben is, amely túrát veretlenül fejeztek be. Az Öt Nemzet Bajnoka címen Wales Franciaországgal osztozott felváltva, rendkívüli improvizációt és magas színvonalú játékot mutatva. Anglia kissé hátrébe szorult és ezért a hibás válogatási elveket tették felelőssé. 1980-ban találta meg magát és nyerte meg a Grand Slam-et. A '80-as évek jelentős változásokat hoztak úgy a struktúrájában mind a játék stílusában. A Courage League beindításával - amely a korábbi barátságos meccsek helyét vette át -szponzorpénzek a csillagos égig emelkedtek. Walesi megfelelője a Schweppes Challenge Cup, ennek beindítása egy kissé hosszabb idő után érezte hatását.

A nagyobb pénzek megjelenése az első osztályban a profi és amatőr játék közti különbség egy kissé elmosódott. A rugby union drámai előrelépést tett az első -1987-es - Világbajnoksággal amelyet Ausztráliában és Új-Zélandon rendeztek. 16 csapat vetélkedett a William Webb Ellis Trophyért. Előre megjósolható volt, az All Blacks nyert a döntőben Franciaország ellen. A következő VB amelyet Angliában és Franciaországban tartottak újabb alkalmat kínált a kiválóság bizonyítására. Anglia brilliánsan játszott hogy biztosítsa helyét a döntőben, de ott voltak az Ausztrálok is, akik végül elhódították a címet. Ezt megelőzően került sor az első női VB-re Dél-Walesben. Anglia, Új-Zéland,Kanada, Wales, Japán, Svédország, Spanyolország, Olaszország, Szovjetunió és Hollandia csapata játékának rendkívül magas színvonalával mindenkit meggyőzött a női rugby hatalmas lépésekkel fejlődik. Anglia itt is elérte a döntőt de az USA csapatának fölényes ereje lehangolta. A rugby union kiegyensúlyozottan halad a következő

évszázad felé, jó formában van. A struktúra és a szervezet nagyot fejlődött, a szabálmódosítások még látványosabbá tették mind a játékosok mind a néző számára. Kikerült a középiskolák zárt világából, a legtöbb klub elindította a maga ifjúsági csapatát hogy a gyerekeket minél korábban a sporthoz kössék. Az alapok stabil és szilárd. Ha az első osztályba érkező hatalmas pénzek felhasználása bölcsen fog történni a hosszú távú jövő biztosnak látszik. Amikor Rugby diákjai első meccseiket játszották még egy kiváltságos törpe kisebbség tagjai voltak. Azóta a játék teljesen demokralizálódott és világszerte ismertté vált. Ha a professzionalizmus kérdését is sikerül megoldani a játék tovább terjeszkehet és tolhatja kifelé a teljesítőképesség határait.

Az idézet Keith Miles: The Handbook of Rugby c. munkájából származik  
ford:Velkovics Vilmos

Móttó:"A labdarúgás úri sport, amit egyszerű emberek brutálisan üznek. A rögbi ezzel szemben brutális sport, amit úriemberek sportszerűen játszanak."

Ebben, aki csak ismer vita nélkül egyetért: Számomra ennél fontosabb sport nincs. Szerintem a rögbi a földkerekség legjobban sikerült játéka. Annak ellenére, hogy tudósok szerint abban a pillanatban, amikor egy tolongásember teljes egészében megérti a lest, a játék alapjaiban meg fog rázkódni, kifordul önmagából és egy sokkal kaotikusabb és rendezetlenebb formában fog újra összeállni. Mások szerint ez már megtörtént.

## **2. Hol találunk a sporttevékenységhez pályát, megfelelő terepet, alkalmatosságot, magyarul, hol lehet üzni ezt a sportot (ismertebb klubok Mo-n /név,cím,tel.) ?**

ld. MRGSZ honlapon részletesen

## **3. Mennyire veszélyes a sport ?**

Megfelelő felkészülés esetén egyáltalán nem veszélyes, sérülési ráták a labdarúgás alattiak.

## **4. Mennyibe kerül a felszerelés, milyen felszerelések szükségesek a sporthoz, hol lehet ezeket beszerezni ?**

A sport nem kimondottan költségigényes, edzéshez normál edzőcipő, mérkőzéshez a focicipőhöz hasonló stoplis cipő illetve tépésálló mez szükséges.

## **5. Mennyire költséges a sport (beletanulás,edző bére stb) ?**

Nem lényegesek ezek a költségek, a klubok ezt megoldják.

## **6. Mennyi idő alatt lehet eljutni bizonyos szintekig**

(haladó-versenyző-profi)

Magyarországon megfelelő alapokkal rendelkező valamilyen szinten már 2-3 hónap edzéstátogatást követően mérkőzést játszhat. Egyeseknél ez jóval hamarabb is bekövetkezhet.

## **7. Hol rendeznek Magyarországon versenyeket az adott sportágon belül (amatőr és profi egyaránt) ?**

NB I és NB II. illetve kadett és junior bajnokság, valamint regionális iskolai bajnokságok.

Magyar NB I:

Esztergom, Százhalombatta, Kecskemét, Budapest Elefántok, Budapest Exiles, Székesfehérvár, Yetik

Magyar NBII:

Szentes, IS Budapest, Pécs, Gyöngyös, Szeged, Esztergom II., Százhalombatta II.,

További csapatkezdemények:

Mezőszentgyörgy, Miskolc, Keszthely, Szekszárd, Békéscsaba, Érd

## **8. Melyek a legrangosabb világversenyek ?**

ld fent.

**9. Melyek a sportág jeles képviselői (hazai,külföldi) ?  
ld. fent**

# ANGOL-MAGYAR RÖGBIS KISSZÓTÁR

- **Több mint száznyolcvan szakkifejezés!**
- **Hibátlan Kiejtés útmutató!**
- **Részletes magyarázatok!**
- **Kiemelt kifejezések a kezdőknek**



Edzői vezényszavak, pozíciók elnevezései, szakirodalmak titkos nyelve, anatómiai fogalmak, harmadik félidők szakkifejezései, és még sok egyéb szalon- és nem-túl-szalonképes szócikk. (Gyengébb idegzetűek bele se kezdjenek!) Ez a kisszótár hasznos kézikönyv minden angolul tanulónak, rögbisnek, szurkolónak, és gyakorlatilag mindenkinek, aki jól akarja érezni magát és békét akar a világban.

advantage [a-dvantidzs]

Előny szabály. Akkor alkalmazza a bíró, ha a vétlen csapat jutott előnyhöz a szabálytalanságból. (Ugyanakkor ha megint elvesztik a labdát, akkor visszamenőlegesen megadja a büntetést!) A vétlen csapat felé oldalra kinyújtott kézzel jelzik, sípszó nélkül.

ankle [enkl]

Boka.

asshole [aaszról]

Seggfej.

attack [a-tekk]

Támadás.

attacking side [a-teking-szajd]

A támadó csapat.

attack-line [a-tek lájn]

Az a vonal, ahova a támadó csapat háromnegyedsora áll föl.

backs [beksz]

Mindenki, aki nem tolongásjátékos vagy irányító.

(A

focira gondolva néha hátvédnek szokták fordítani...Ebből látszik hogy focira még gondolni se szabad.)

ball (rugby ball) [ból (ragbiból)]

Labda. Ovális. (Magyarul rögbitőknek is hívják.)

beer [bír]

Sör, vagy ser.

beer time! [birtajm]

Sörözés!

bellringer [belringr]

Szó szerint: harangozó. Vagyis az az elemi erejű lábafogás ami után az áldozat fejében harangocskák csilingelnek.

“bind (together)!” [bajntu-gedör]

Kapaszkodj össze! (Valamilyen tolongásban.)

(blindside/openside) flanker [(blájndszajd/ópnszajd) flenker]

Rövid vagy hosszú oldali leváló (6), (7).

(blindside/openside) lock [(blájndszajd/ópnszajd) lok]

Rövid vagy hosszú oldali második soros (4), (5).

boot it up [bútit-ápp!]

Rúgd föl magasra!

boots [bútsz]

Stopliscipő.

booze [búz]

Pia.

“catch (on the full)!” [kecs!/kecsöndő ful!]

Kapd el mielőtt lepattan! (A labdát.)

catching the kicked ball [kecsingd-kikt-ból]



	A rúgott labda elkapása. A technikáját külön gyakorolni kell: 1. Helyezkedj úgy, hogy előre felé kelljen futnod a labdára. Kiáltsd azt hogy az “enyém!” 2. Nyújtsd ki a kezed a labda felé és kb. Szemmagasságban kapd el. Ezután vond be a melledhez és húzd össze magad, hogy fölkészülve érjen az ellenfél rohama.
<b>“chase!”</b> [csész!]	Fuss utána! (A labda után, akárki is rúgta.)
<b>chicks and booze</b> [csikszn-búz]	Nők és pia.
<b>coach</b> [kócs]	Edző.
<b>coaching point</b> [kócsing point]	Akkor szokták mondani amikor megállítja a játékot, hogy valami újat tanítson.
<b>contact</b> [kontakt]	Test test elleni érintkezés. A rögbi esetében a következő dolgokra kell ilyenkor figyelni: 1. Ütközés előtt fordulj oldalra és süllyeszd le a súlypontodat. 2. A kontaktus pillanatában tolj fölfelé.
<b>conversion</b> [konvörzsn]	Jutalomrúgás a cél után, abból a vonalból ahol a cél történt, de akármilyen távolságból. Ha bemegy 2
pont.	
<b>dead ball</b> [dedból]	A halott labda kifejezés azt jelenti, hogy megállt a játék. (Pl. A bírói sípszók után - kivéve kirúgásnál.)
<b>dead ball line</b> [dedból-lájn]	A célterület mögötti vonal. Már nem tartozik a célterülethez, úgyhogy ha a labdát ehhez érinted hozzá, az nem cél, és megáll a játék. (l. <b>dead ball</b> )
<b>defence</b> [d-fenz]	Védekezés, védelem.
<b>defence-line</b> [dfen-szlájn]	Az a vonal ahova a védekezőcsapat (háromnegyedsora) áll föl.
<b>“dive!”</b> [dájv!]	Vetődj! (A labdára vagy az ellenfélre.)
<b>“drive!”</b> [drájv!]	Tolj! (Told el az ellenfél egész tolongását!)
<b>dropkick</b> [dropkik]	Droprúgás. Az, amikor a labda először lepattan a földre, és pattanásból rúgsz bele.
<b>dropout</b> [dropáut]	Dropkickből történő kirúgás a 22 m vonalról. Nem lehet egyenesen kirúgni!
<b>ears</b> [írz]	Fül.
<b>evasive running</b> [ivéziv-ráning]	Lendületes, erőteljes futás.
<b>eyes</b> [ájz]	Szem.
<b>fair catch</b> [feer-kecs]	A labda elkapása a 22-esen belül. L. <b>Mark!</b>
<b>falling in the tackle</b> [fóling-ind-tekl]	Eséstechnika a fogás közben. (Amikor nálad van a labda.) Figyelj a következőkre: 1. Ütközés közben fordulj be és esés közben passzolj (csak tiszta helyzetben!) vagy tedd le a labdát a csapatod felé. 2. A vállad hátsó felére érkezz és a futás irányára merőlegesen fekédj.
<b>falling over a player</b> [fólin-góvara pléör]	Az a szabálytalanság amikor készakarva ráesnek egy játékosra hogy védjék a labdát. Vö. <b>Stay on your feet!</b>
<b>feet</b> [fit]	Láb(fej).
<b>1<sup>st</sup> (first) row</b> [försztró]	Első sor a tolongásban: két pillér és a sarkazó.
<b>“form a ruck/maul”</b> [fóma ruk/mól]	Álj össze toliba! L. <b>ruck/maul.</b>

<b><u>forwards</u></b> [fóuöd-z]	Az összes tolongásjátékos. Két pillér, egy sarkazó, két második soros, egy összefogó, és két leváló. Ők alkotják a <i>scrum</i> -ot.
<i>forward pass</i> [fóuöd-paasz]	Előrepassz. A játvez előrepasszoló mozdulattal jelzi, és tolongással bünteti, ha észreveszi.
<i>foul play</i> [fáolpléi]	Szabálytalan, piszkos, durva játék.
<b><u>free kick</u></b> [frí-kik]	Szabadrúgás. (Nem lehet kapura löni.) Onnan ismerhető fel, hogy a játvez felemeli derékszögben behajlított karját.
<i>front row</i> [frontró]	Első sor a tolongásban: két pillér és a sarkazó.
<b><u>full back</u></b> [fulbek]	A leghátsó játékos, (15).
<i>gain line</i> [géjn lájn]	Az a képzeletbeli vonal, Ahova Már Egyszer Sikerült Eljuttatni A Labdát (Pl. ahonnan a bedobás történik). Taktikai jelentősége van, mert a támadás első szakaszában legalább ide vissza illik érni. (Ami nem egyszerű, mert még előtte van a <i>tackle line</i> .)
<b><u>game</u></b> [gém]	Játék/meccs.
<i>goal-post</i> [gólpostsz]	Kapu(fa).
<i>goalpost protector</i> [gólpostsz protektor]	Kapufavédő szivacs.
<i>good/big tits</i> [gud/big titsz]	Szép nagy cicik.
<i>“great ass!”</i> [gré-taasz!]	Jó kis popók!
<i>ground</i> [gráund]	1. Terület, “grund”. 2. Talaj, föld.
<b><u>halfback</u></b> [haafbek]	A háromnegyedsor első játékos, (10).
<i>halftime</i> [haaftájm]	Félidő. Általában 40 perc után 5 perc szünet, és közben nem szabad elhagyni a pályát.
<b><u>hand</u></b> [hend]	Kéz.
<i>handling</i> [hendling]	Labdakezelés, labdatechnika.
<i>hand-off</i> [hendof]	Az a mozdulat, amikor a labdás játékos kitszi a kezét, hogy eltartsa magától az ellenfelet.
<b><u>head</u></b> [hed]	Fej. (Vagy a sör habja.)
<i>“hello”</i> [heló]	Jónapot! (Az égvilágon mindenkinek lehet így köszönni.)
<i>“hit and spin”</i> [hiten-szpin]	Ütközz és fordulj le az ellenfélről!
<i>“hold the ball”</i> [hóldö ból!]	Tartsd meg a labdát! (Vagyis ne passzold, ne rúgd, ne add ki a kezedből amíg nem érkezik meg a segítség.)
<b><u>hooker</u></b> [huka]	Sarkazó, (2) a <i>1<sup>st</sup> (first) row</i> középső embere. (Másodlagos jelentése: “rosszlány”).
<i>hospital pass</i> [hoszpitl-paasz]	Magas passz, amit csak nyújtózkodva lehet elérni, úgy, hogy ráadásul az ellenfél is közel van. ha valakit ilyen helyzetben támadnak meg, réjön, miért hívják ezt “kórházpassznak”.
<b><u>“(I’m) sorry”</u></b> [(áj)m szori]	Bocs.
<i>(inner) tubes</i> [(inr) tyúbz]	Azok a traktorbelső, amellyekkel a lábrafogást leht gyakorolni.
<b><u>(inside/outside) center</u></b> [(inszájd/áutszájd) szentr]	A második és a harmadik háromnegyed.
<i>(inside/outside) pass</i> [(inszájd/áutszájd) paasz]	A pálya belseje felé/kifelé történő passz.

“It’s not the winning that’s important - it’s the taking APART!” [ic nadduinning deccimportnt - icde tékinga párt!]

*jersey* [dzsörzi]

**“kick!”** [kik]

“kick for goal!” [kikfo-gól!]

“kick for touch!” [kikfo-tács!]

*kicking tee* [kikin-tí]

*kick off* [kikof]

**knee** [ní]

**(left/right) wing** [(left/rájt) uing]

*lateral tackling* [letről teklin]

**leg** [leg]

**line-out** [lájnaút]

“lob it over!” [lobi-tóva!]

*loop* [lúp]

másik

*man on man defence* [menonmen-dfensz]

*man out defence* [menáot-dfensz]

“Mark!” [márk!]

**maul** [mól]

**mouth** [máut]

*mouth guard* [máotgaard]

**No. (number) 8** [námr-éit]

**nose** [nóz]

*obstruction* [opsztráksn]

**off-side** [ofszájd]

amíg

*on-side* [onszájd]

“out!” [áot]

*out half* [áuthaaf]

**“pass (the ball)!”** [paasz (-dö ból)]

Nem a győzelem a fontos, hanem a RÉSZEKRE VÉTEL!  
Mez.

Rúgd! (...Előre és fuss utána.)

Rúgd kapura! (Csak *dropkick*-ből!)

Rúgd ki a pályáról!

Rúgókorong, az a gumikarika, amit a labda alá tesznek  
állított rúgás előtt.

A játék kezdete: a kirúgás.

Térd.

Jobb/bal oldali “szélső”, vagy wing (11), (14).

Lábrafogás oldalról.

Láb.

Bedobás.

Dobd ide!

Megkerülés: amikor a passz után a passzoló hátulról  
megkerüli az elkapót, és visszakapja a labdát a  
oldalán.

Emberfogó védekezés.

Az emberfogáshoz hasonló védekezés, amikor a 10-est  
fogó játékos felszabadul.

Varázsszó. Ha a 22-es vonalon belül elkapott a rúgott  
labdát (legalább egy lábbal a földön), és közben ezt  
kiáltod, akkor onnan jöhetsz egy szabaddal.

Csomag - a labda vkinek a kezében van, és legalább  
egy csapattársa segít neki.

Száj.

Fogvédő.

Az összefogó (8), a tolongás utsó embere.

Orr.

Feltartás. (Ha a labdátlan embertől elzárod a labda felé  
vezető utat.)

Les - játékon kívül. *ÁLTALÁBAN* akkor, ha a labda  
vonala előtt állsz. *ÁLTALÁBAN* nem fűjják le,  
lesről be nem avatkozol a játékba.

Játékban, azaz nem lesen (v.ö. *off-side*).

Kint! (...van a labda, vagy a labdát vivő játékos kilépett.)

A háromnegyedsor első játékosa (10).

Passzolj! Közben a következőkre kell odafigyelni:

1. Két kézzel passzolj, és a célpont felé eső lábadon  
támaszkodj.
2. Fordulj szembe az elkapóval - oldalt a védelemhez  
képest.
3. A dobáshoz használd a könyöködét és a csuklódat, és  
a kezéd kövesse a labda útját. A labdát  
mellmagasságban a legkönnyebb elkapni.

<b>penalty (kick)</b> [penlti-kik]	4. Kövesd a passzodat (támogasd a csapattársadat)! Büntetőrúgás. (Kapura lehet lőni.) A bíró srégen felemelt karral jelzi.
<u>“pick up (the ball)!”</u> [pikápp (-dö ból)]	Vedd föl a labdát! 1. A labdához képest oldalt helyezkedj. 2. Engedd le a csípődet és hajlítsd be a térdedet. 3. Az elől levő kéz vezesse, a hátsó vegye föl a labdát.
<u>pissed</u> [piszt]	Seggrészeg.
<u>pitch</u> [pics]	Pálya.
<u>place kick</u> [plészkik]	Állított rúgás.
<u>player</u> [pléör]	Játékos.
<u>“pop (the ball)!”</u> [popd-ból]	Passzold ide a labdát! (Közelre, csuklóból pöccintsd.)
<u>possession</u> [poszesn ovdő ból]	A labda birtoklása.
<u>press-ups/push-ups</u> [preszápsz/pusápsz]	Fekvőtámasz.
<u>pulling down</u> [pulin-dáon]	Lehúzás a tolongásban. Teljesen szabálytalan, mert összedőlhet a tolongás.
<u>punt</u> [pánt]	Kézből rúgás.
<b>“push!”</b> [pus!]	Tolj!
<u>put in</u> [putin]	A labda bedobása a tolongásba.
<u>quick tap</u> [kuik-tep]	A szabadrúgás gyors elvédgése.
<u>receiving a pass</u> [r-szívinga paasz]	A passzolt labda elkapása (elvileg tök egyszerű, de amit el szoktak felejtani, az az, hogy nyúlni kell a labdáért, és utána csak akkor kell beszorítani, ha nem akarunk továbbpasszolni.)
<b>ref</b> [ref]	Bíró
<u>referee</u> [refri]	Játékvezető úr
<u>“release the ball!”</u> [r'líszdö ból]	Engedd el a labdát! (Pl. ha földön vagy.)
<u>restart</u> [rísztaat]	A játék újakezdése (pl. <u>dead ball</u> után).
<b>“rip!”</b> [rip!]	1. Szedd ki a labdát mások kezéből. 2. Nyugodjék békében (a Rest In Peace rövidítése).
<u>rolling maul</u> [rólin-mól]	Forgó csomag.
<b>ruck</b> [rákk]	Nyitott toli: amikor a labda a földön van, és min. 2 játékos küzd érte
<u>rugby football</u> [rágbi-futból]	Ez a rögbi teljes neve. (Mint pl. Vörösmarty Mihály, Winston Churchill, Mészga Géza, szóval érted.) A rögbi csak keresztnév.
<u>Rugby League</u> [rágbi líg]	Rögbi liga. A liga játéka nagyon hasonlít az elterjedtebb únió-rögbihez, de ezt csak 13-an játszik, és sokkal gyorsabb. 1995-ig a csak a liga-rögbi volt profi.
<u>Rugby Union</u> [rágbi-júnyön]	Rögbi únió. Magyarországon mindenki ezt játsza, és az elégsz világon ez az elterjedtebb. Eredetileg szigorúan amatőr sport volt, de 1995-ben feloldották a tiltást.
<b>“run!”</b> [ran!]	Rohanj!
<u>running with the ball</u> [ránin-uidda-ból]	Futás a labdával a kézben.
<u>scissors</u> [szizöz]	Keresztezés. Na jó, legyen olló. (L. <u>switch</u> .)

<b><u>scrum</u></b> [szkrám]	Tolongás. Amikor tolongást akar ítélni a bíró, csak kiteszi a kezét a bedobó csapat felé oldalra, és a nyolc toli játékos (l. <i>forwards</i> ) villámgyorsan ott terem, és a helyszínen tol.
<i>scrum cap</i> [szkrámkep]	Könnyű, bőr sisak a tolongásjátékosoknak.
<b><u>scrum-half</u></b> [szkrámhaaf]	Az irányító (9). Se nem tolongás, se nem háromnegyed: ő a kettő között a kapocs.
<i>scrummaging machine</i> [skrámidzsin me-sín]	Toligép. Nagyon hasonlít egy lerobbant Wartburghoz.
<i>second phase play</i> [szekn-féz-pléi]	A játék folytonossága érdekében, és hogy a csapat időt nyerjen a támadáshoz, gyakran alkalmaznak csomagokat, vagy nyitott tolikat egy nyílt játékos szakasz után. Ezt a részt hívják a játék második fázisának. Az első fázis a labda játékba kerülésétől a csomagig tart.
<b>2<sup>nd</sup> (second) row</b> [szekn-dró]	Második sor a tolongásban (4), (5).
<b><u>“set!”</u></b> [szet!]	Fordulj be, és tedd a labdát elérhetővé a SAJÁT csapatod számára!
<i>set scrum</i> [szet szkram]	A bíró által megítélt és összeállított tolongás.
<i>seven-a-side</i> [szevnö-szajd]	Hetesrögbi. Ezt a Skóciából elterjedt változatot hét-hét ellen társzák, egész pályán, általában egy-két tornákon. Egy meccs hossza 2x7 perc, kivéve a döntő, ami 2x10.
napos	
<b><u>sex, rugby and rock and roll</u></b> [szekszragbien-rokkenról]	Ez az élet.
<i>shinguard</i> [singaard]	Lábszárvédő (sarkazók szokták néha viselni).
<i>shorts</i> [sortsz]	Rövidnadrág.
<i>side-on tackle</i> [szajdon-tekl]	Lábrafogás oldalról.
<i>side step</i> [szajtsztep]	Testcsel. Az a fajta, amikor jobbra lépsz ki, és balra mész.
<i>sin-bin</i> [szinbin]	10 perces kiállítás.
<i>skill</i> [szkil]	Mindenféle ügyes fogás, mozdulat, passz, stb. gyűjtőneve. A jó játékosnak minden "skill" a kisujjában van.
<i>socks</i> [szoksz]	Sportszár/zokni.
<b><u>“spin!”</u></b> [szpin]	Fordulj le! (L. <i>hit and spin</i> )
<i>stamp</i> [sztemp]	Az ellenfél megtaposása.
<b><u>“start!”</u></b> [sztart]	Kezdd már el!
<b><u>“stay on your feet!”</u></b> [sztéonnya-fít]	Maradj talpon!
<i>“step over”</i> [sztep-óva]	Lépd át!
<i>“stop fighting!”</i> [sztop fájting!]	Hagyd abba a verekedést!
<i>stout</i> [sztáut]	A Guinness-féle sörök gyűjtőneve.
<i>studs</i> [sztádz]	Stopli, stopliscipő.
<i>sub</i> [szab]	Csere.
<i>substitute</i> [szápsztyitút]	Cserejátékos.
<b><u>“support!”</u></b> [sz-pórt]	Segítsd a csapattársadat! A legeslegfontosabb.
<i>supporter</i> [szö-porter]	Szurkoló.
<i>swerve</i> [szüörv]	Az a fajta testcsel, amikor elindulsz az ellenfél egyik oldala felé, lelassítasz, hogy ő is megálljon, és hirtelen kirobbanasz a másik oldalra.
akkor	

<u>switch</u> [szuics]	Keresztezés. Az a csel, amikor két játékos helyet cserél, és amikor találkoznak, észrevétlenül passzolnak.
<b>tackle</b> [tekl]	Lábrafogás, mélyfogás, megtámadás, nekirontás, stb.
<u>tackle bag</u> [tekl-beg]	Lábrafogózsák. Akkora, mint egy ember, és rá kell ugrani.
<u>tackle line</u> [tekl-lájn]	Az a képzeletbeli vonal, ahol elvileg a támadó és a védekező csapat találkozik. Mindig a <u>gain line</u> előtt húzódik. Taktikai jelentősége van.
<u>tackle shield</u> [tekl-síld]	Azok a szivacspajzsok, amelyekkel az ütközést lehet gyakorolni.
<u>tackling from behind</u> [teklin-frombi-hájn]	Lábrafogás hátulról.
<u>tackling from the front</u> [teklin-fromd-front]	Mélyfogás előlről.
<u>tape</u> [téip]	Szingszalag, ragasztószalag.
<b>team</b> [tím]	Csapat.
<b>(team) captain</b> [(tím) keppn]	Csapatkapitány
<u>10 (ten) meter line</u> [tenmítő-lájn]	A félpályától tíz méterre levő szaggatott vonal. A kezdőrúgásnak legalább idáig el kell jutnia.
<b>“thanks”</b> [tenksz]	Kösz!
<u>throw-in</u> [tróin]	Bedobás. Általában a sarkazó végzi el. A labdának meg kell tennie 5 métert.
<b>(tight-head/loose-head) prop</b> [(tájthed/lúszhed) prop]	Bal vagy jobb oldali pillér (1), (3) - a szerint különböztetik meg, hogy az egyiknek kint van a feje, a másiknak bent.
<u>tip rugby</u> [tipragbi]	Érintősrögbi.
<u>toothpiece</u> [tútpisz]	Fogvédő
<u>touch-football</u> [tacsfutból]	Érintősrögbi.
<u>touch-rugby</u> [tacsragbi]	Érintősrögbi.
<b>try</b> [tráj]	Cél. Amikor a labda a célterületet, vagy a kaput, vagy a bírót a célterületen, és egy játékos testét deréktól fölfelé egyszerre érinti. A bírót fölfelé nyújtott karral jelzi. 5 pont.
<u>try-line</u> [trájlájn]	Célvonal. A célterületet és a pálya közti vonal. Az is érvényes cél, ha ehhez érintik a labdát.
<b>“try time!”</b> [trájtájm]	Ebből cél lesz!
<b>“turn!”</b> [törn]	Fordulj be!
<u>22 (twenty-two) meter line</u> [tuentitú-mítő lájn]	A célvonaltól 22 méterre levő vonal.
<u>umbrella defence</u> [öm-brela-dfensz]	Védekezési felállás: a két szélső hátrébb, a centerek előrébb.
<b>“walk through it!”</b> [uók-trúit]	Edzői vezényszó, azt jelenti, hogy "először csak lassan!"
<b>“well played!”</b> [uelpléd]	Szép volt!